

Издателят

Румяна Капинчева

Действащи лица

Издателят

Писателят

Първо действие

Слабичък мъж излиза на сцената, като влачи овързаното тяло на пълничък мъж. Чуди се къде да го сложи, после го настанява в едно оръфано кресло. Намества тялото. То се килва настрани и мъжът прави

доста усилия преди да го намести. Най-сетне приключва и си трие потта от челото. Разхожда се по сцената, като че ли се чуди какво е направил. Сяда на дървен стол срещу овързания мъж със скок на устата и го гледа докато онзи идва на себе си.

Пълничкият мъж: /мучи/ М,м,м.

Слабичкият мъж: А, какво, какво?

Пълничкият мъж: М,м,м

Слабичкият мъж: Ах, да!

Сеца се, че пълничкият мъж не може да говори и му маха скоча.

Пълничкият мъж: /стреснато/ Какво, какво става тука?

Слабичкият мъж: Аз... такава...

Пълничкият мъж: /оглежда се стреснат/ Защо съм вързан?

Слабичкият мъж: Защото...такова..

Пълничкият мъж: /отваря широко очи/ Отвлечен ли съм? Боже мой, аз съм отвлечен.

Слабичкият мъж: Да, но ...аз ...разбирате ли... понеже..

Пълничкият мъж: Кой ме отвлече? Вие ли? Не, не не може да сте вие?

Слабичкият мъж: Аз ... да ви кажа, ... аз...

Пълничкият мъж: Ами ако сте вие? Не, не не може да бъде.

Слабичкият мъж: Защо, защо да не може да бъде?

Пълничкият мъж: Защото похитителите обикновено са с маски на очите. Така така поне съм виждал по филмите. С маска, да с маска.

Слабичкият мъж: /притеснено/ А, Маски ли? Аз забравих, че трябва да си сложа маска. Къде ми е ума? Мислих, мислих и на забравил съм. Знаете ли, ако можете да почакате. Аз сега ще изляза да си потърся маска. И ще се върна. Чувате ли, ще се върна.

Тръгва да излиза

Пълничкият мъж: Чакайте!

Слабичкият мъж: Не, не аз сега ще се върна. /тръгва да излиза но след това се връща/ А каква да бъде маската? Само очите ли да се виждат? Да закрива ли носът?

Пълничкият мъж: Какво?

Слабичкият мъж: Питам само очите ли да се виждат или и носът?

Пълничкият мъж: /учуден/ Все ми е едно?

Слабичкият мъж: Защото не знам каква ще намеря. Дано книжарницата е отворена!

Пълничкият мъж: /остава сам/ Аз да не би да съм попаднал на скрита камера? Да, да така ще да е. Този похитител ми се вижда доста откачен.

Направо не ми се вярва да е похитител /*Оглежда стаята*/ Кога ли ще дойдат да ми кажат „Ехо, вие сте герой от скрита камера” . Чакай! Ще им разкажа играта.

Влиза слабичкият мъж с домино на главата.

Слабичкият мъж: Нямаха в книжарницата друга маска. Тази отива ли ми?

Пълничкият мъж: /*кашля предизвикателно*/ Тук нещо за пиене няма ли?

Слабичкият мъж: /*оглежда се*/ Ами... май няма.

Пълничкият мъж: /*грубо*/ Е, как така? Я иди да купиш!

Слабичкият мъж: Аз ли?!

Пълничкият мъж: Ти ами кой друг. Друг не виждам в тази стая.

Слабичкият мъж: /*трие пот от челото си*/ Какво... какво да купя?

Пълничкият мъж: Ами нещо по твърдо. Уиски, водка, узо такива ми ти работи. Пие ми се.

Слабичкият мъж: Аз.. да отида, но ... нали вие...такова... сте отвлечен. Пък отвлечените... нямат .. такива, как се казва, права. Те изобщо нямат такава... права.

Пълничкият мъж: Ха, ха , ха отвлечен. Хайде стига толкова! Разбрах, че е скрита камера. Развържи ме най-сетне, че ръцете ми взеха да изтръпват! Какво чакаш?

Слабичкият мъж: /*върти глава*/ А, не е скрита камера.

Пълничкият мъж: Хайде, момчета излизайте! Разкрити сте. Ама какъв номер, а?

Слабичкият мъж: Не е скрита камера.

Пълничкият мъж: Сценката, която ми представихте не беше никак достоверна. И този актьор....

Слабичкият: Не е скрита камера.

Пълничкият мъж се умълчава. Чака да излезе някой със скрита камера.

Слабичкият: Не е скрита камера.

Пълничкият мъж: Не е ли?

Слабичкият мъж: /*победоносно*/ Не е. Откога ви казвам?

Пълничкият мъж върти изплашено очи

Пълничкият мъж: Значи наистина съм отвлечен?

Слабичкият мъж: Колко пъти да ви го кажа?

Пълничкият мъж: За колко пари са исканията на...на похитителите?

Слабичкият мъж: Защо мислите, че са за пари?

Пълничкият мъж: Че за какво друго ще са?

Слабичкият мъж: Ами за много други неща може да са.

Пълничкият мъж: */мига/* Не разбирам. За какво друго отвличат хора?

Слабичкият мъж: Ами помислете малко. Вие сте?

Пълничкият мъж: Аз съм?

Слабичкият мъж: Вие сте издател, нали?

Пълничкият мъж: Вярно, издател съм. Но издателството ми е едно такова бедно бедничко. Не зная защо сте ме отвлекли? */сеща се /* Или сте сбъркали човека. Да, да мисля, че сте сбъркали човека. Колегата от другото издателство е фрашкан с пари.

Слабичкият мъж: Аз нали ви казах, не е за пари.

Издателят: Така ми казвате ала аз не вярвам За пари ще е, за какво друго. Та ви казвам, че колегата от другото издателство всяка вечер внася в банката хиледарки. Виждам го аз, виждам му куфарчетата с пари. И си казвах, бе тая работа няма да е на добро. Пък вие без да искате сте объркали човека. Сега ако ме пуснете да си ходя аз */снишава глас/* ще ви помогна да го хванете. Даже сам ще го завържа. С моряшки възел ще го завържа. Знаете ли как ги умея моряшките възли? Знаете ли? Само ме пуснете!

Слабичкият мъж: Ама моля ви?

Издателят: И друга маска ще ви намеря. Тази, да знаете, нищо не струва. Да я върнете там откъдето сте я взели.

Слабичкият мъж: Не струва ли?

Издателят: Не струва ами. Лицето ви цялото е на показ. Ще ми се праска той с куфарчета. Ай да му се не види!

Слабичкият мъж: Но аз исках вас да отвлека. Тъкмо вас и никой друг. Ще извинявате!

Издателят: Но защо мен? Нали ви казах, че нямам пари?

Слабичкият мъж: Нали ви казах, че не е за пари. Аз... искам да ви чета.

Издателят: Какво, какво да правите?

Слабичкият мъж: */свенливо/* Аз... съм писател.

Издателят: Не сте ли похитител?

Слабичкият мъж: Е, да похитител съм, но съм и писател.

Издателят: Не разбирам */сеща се/* Ах, да, пишете сигурно книга за отвличания и сте ме отвлекли така за достоверност да видите как стават тия работи. И сега ще ме пуснете.

Писателят: Ами не. Отвлякох ви, нали ви казвам, да ви чета.

Издателят го гледа изпитателно.

Издателят: Защо искате да ми четете? Какво искате да ми четете? Да не би да съм писал нещо и вие да не сте доволен? Аз ви се извинявам. Предварително ви се извинявам.

Писателят: Не, не искам да ви чета това, което аз съм писал.

Издателят: Което вие сте писал?

Писателят: Да, да, идвах няколко пъти при вас с молба да го прочетете

Издателят: Не ви помня.

Писателят: И да го издадете ако ви хареса.

Издателят: Не ви помня.

Писателят: Разбира се, че не ме помните, защото изобщо не ме приехте. Секретарката ви казваше, че все сте зает. Аз нямаше да ви отвлека, ако се бяхте съгласили да прочетете последния ми роман. Всъщност единствения ми роман. Там знаете ли историята беше същата. Един писател отвлича един издател. И аз реших да повтора историята. Така, де да я изиграя на живо.

Издателят: Ама какви са тези глупости?

Писателят: /тревожно/ Глупости ли са мислите? Аз по романа, по действието....

Издателят: И какво става накрая?

Писателят: На края на романа ли?

Издателят: Да, на края на романа.

Писателят най-сетне се усмихва и вади с треперещи пръсти някакви листи от чанта. Сяда на счупения дървен стол пред издателя.

Писателят: Вие искате да ви го прочета?

Издателят: За бога, не искам да ми четете. Кажете ми само как свършват вашите писания!

Писателят: Роман.

Издателят: Какво?

Писателят: Викам, че е роман, не са писания. Краят е много интересен, но и началото си го бива. Сега, сега нещо съм объркал листите. А, ето от къде започва... Ох, откъде започва. Така, така ето я първата страница, къде е втората. А, ето я и втората. Така сега....

Издателят: Не искам да ми четете началото. Искам да зная как свършва работата. Нали ми казахте, че действате според романа?

Писателят: Ах вие искате да знаете как..

Издателят: Именно.

Писателят: ...ще приключи тази история?

Издателят: Точно така.

Писателят става, листите изпадат. Той започва да ги събира.

Писателят: Как си мислите, че може да приключи? Аз нали ви казах, искам да ви почета само. Ще ви почета, почета пък ще ви пусна. Да не съм изверг! Но в романа краят е друг. Като за роман. Та значи...

Издателят: /нервирано/ Не искам да слушам.

Писателят: Какво?

Издателят: Не искам да ви слушам глупостите.

Писателят: Не са глупости.

Издателят: Каквото и да е там, не искам да го слушам.

Писателят: Но защо?

Издателят: Вие луд ли сте? Упоявате ме, вържете ме, носите ме в тоя бардак...

Писателят: Не е бардак.

Издателят: Бардак е. И мислите, че искам да ви слушам? Ама че нахалство!

Писателят: Аз тук живея. На квартира.

Издателят: Е и какво? Живеете в един бардак.

Писателят: Вярно, че не е много уютно. И мебелите не са за пред хората. Но наемът е много нисък, затова./*със светнали очи*/ Но какво значи обстановката? За словото това няма значение. Аз само да ви прочета началото, сигурен съм че ще поискате да ви прочета и останалото.

Издателят: Не, не, не, не искам да слушам. Пръждосвайте се оттук!

Писателят: Къде да се пръждосвам? Аз, нали ви казах, тук живея. В тази...квртира.

Издателят: */вика/* Тогава ме освободете, дявол ви взел! Освободете ме и тогава ще ви изслушам!

Писателят: */радостно/* Ще ме изслушате ли? Добре, аз ей сегичка ще ви развържа./ *мъчи се да го развърже*/ Ох, има тук един възел. Ох, ама как съм го вързал. Ей сега, вие потърпете малко! Аз като ви връзвах, такова, бях ядосан малко, та затова как съм връзвал и аз не зная. Може би трябва да срежа възела. Ох, къде ли е ножът? Не, не, без нож ще свърша работата.

Въжето се разхлабва. Издаателят решава, че е свободен вече и скача.

Издателят: */грубо/* Падна ли ми сега! Да съм го слушал, друг път! Аз ще те...

Писателят изненадано отстъпва, после се хвърля към Издаателя. Двамата се борят известно време и Писателя отново връзва разхлабените въжета. После слага скок на устата му. Издаателят започва да мучи яростно.

Писателят: */задъхано/* Ама вие какво? Излъгахте ли ме? Защо? Защо? Какво ви става? Толкова ли е трудно да чуete това което съм написал? Та вие не сте пъдар, не сте каруцар, не сте фйтонджия. Вие сте издаател. Издаател на книги, дявол да го вземе.

Издаателят иска да му отговори нещо и мучи.

Писателят: Сега пък аз не искам да ви слушам. Ей така ще стоите – със скок на устата да разберете хубаво ли е! Може би наистина не съм отвлякъл който трябва? Може би е трябвало да отвлека колегата ви? Не, не ако бях отишъл при него, той сигурно щеше да ме изслуша.

Издателят мучи

Писателят: Даже съм уверен, че щеше да ме изслуша. Книгата щеше да му хареса. Щеше да я издаде. И тогава нямаше да има нужда да го отвличам. Е, можеше така, на шега да го отвлека. На шега, разбирате ли?

Издателят продължава да мучи

Писателят: Какво казвате? Че той би постъпил като вас. Не е възможно. Не е възможно да има издател, който така да не иска да слуша. Като си помисля как се съпротивлявате! Като че ли кой знае какво ще правя с вас. А аз искам просто да ви почета. За това ви отвлякох. Просто да ви почета.

Издателят продължава да мучи

Писателят: Но знаете ли? Няма да ви чета. Нека да ви гризе любопитството. Да се чудите за какво става дума в романа ми.

Издателят се умълчава

Писателят: /тревожно се приближава до него/ Вие какво така не мучите вече? Да не би нещо да ви стана? А?

Издателят затваря очи и отпуска глава

Писателят: Боже, нещо му се случи на този човек! Боже!

Издателят стои все така с увиснала глава.

Писателят: Водичка, водичка трябва да му дам. Ами ако е умрял?

Мери му пулса.

Писателят: Ха, няма пулс. /хваща се за главата/ Умрял е! Наистина е умрял. Какво направих? Боже, какво направих! Трябва да се махна от тук. Но къде ще отида? Нали това е моята квартира? Ще дойде полиция и веднага ще попита: "Кой е живял тук"? Аз съм живял. И ще ме хванат. Като нищо ще ме хванат. Ами ако кажа, че съм го намерил тук. Върнал съм се в

къщи и съм го намерил. Демек, някой ми го е подхвърлил. Не, не кой ще повярва? Трябва да се предам. Отвлечане, убийство колко ли години ще ми дадат? Ох, затрих се! Ох, какво направих! Уж беше така на майтап! Кой ще повярва, че е било на майтап?

Писателят ходи из стаята. В това време издателят идва на себе си и отваря очи. Измучава. Писателят се обръща, вижда го и радостно се затичва към него.

Писателят: Вие, вие сте жив!

Сваля му скоча от устата.

Издателят: */въздъхва облекчено/* Най- после! Нещо ми се зави свят. Този скок ме задуши.

Писателят: А пък аз помислих, че сте умрял. Пипах ви пулса, а пулс нямаше.

Издателят: Кой знае къде си пипал? От опит зная, че писателите са много калпави хора.

Писателят: */и той въздъхва облекчено/* Е, тъй да е, калпав съм. Слава богу, жив сте!

Издателят: */гледа го намръщено/* Радваш се, че съм жив така ли?

Писателят: Разбира се! Така ми олекна. Викам си, кой знае колко години ще търкам на ролетите във затвора. Така ми олекна да знаете!

Издателят: Ще ти олекне още по- вече ако ме пуснеш.

Писателят: Ще ви пусна, как няма да ви пусна. Аз сега!

Спуска се да го отвърже, но телефонът звъни.

Писателят: Аз сега, сега. Ало, да. Марина да, разбрах, че си ти. Какво? Не съм на работа. Не съм, Марина, защото... защото аз напуснах. Да, да напуснах работа. Няма нищо трагично в това. Ще си намеря друга. Да, безработица е знам, но все нещо ще се намери. Аз не съм придирчив. Да, забавих се с издръжката, но другия месец ще се издължа, Марина. Ако не другия, то по другия. Защото... готов съм с книгата, Марина. Да, да тази която от години пиша. Написах я. Сега ще ми я издадат. Ще получа голям хонорар и ще ти дам издръжката. Повярвай ми, Марина! Аз сега */снишава глас/* съм на среща с издателя. Той ме покани. Да, да покани ме. Каза, че такава книга отдавна не бил чел.

Издателят: Ей, какви ги говориш!

Писателят: */притиска слушалката до ухото си/* Уточняваме тук колко ще бъде хонорара. На такава книга, вика, голям хонорар се полага. Марина, не те лъжа. Не те лъжа!

Издателят: Не я лъжел!

Писателят: Просто ми дай малко време! Ще ти дам издръжката и ... всичко ще бъде наред. Ало, Марина, ало! Не затваряй! Искам още да ти кажа, че.. */обръща се към издателя/* Затвори. Винаги ми затваря, без да ме изслуша.

Издателят: Ти си бил голям лъжец!

Писателят: */замислено/* А? Какво казахте?

Издателят: Тази Марина жена ти ли е?

Писателят: Жена ми е. Бившата. Ние скоро се разведохме. Скоро, скоро, преди пет месеца.

Издателят: */подигравателно/* Добре я налъга казвам.

Писателят: Аз не я налъгах. Нали имам среща с вас? Вярно е, че не сте ме поканили, но нали сте тук и...още можем да разговаряме...

Издателят: */избухва/* За какво да разговаряме?

Писателят: За хонорара и за ...

Издателят: Ти луд ли си, бе? Овързал си ме тук като кнедла и ще разговаряш за хонорар. Аз хонорари не плащам. Хонорар ще ми иска!

Писателят: Не плащате ли?

Издателят: Не плащам. Веднъж завинаги го разбери.

Писателят: Аз сега ще ви отвържа и ще ви поднеса нещо.... Какво, не зная? Ще изтичам до магазина да купя. Казахте уиски! Да, да уиски. И тогава ще се разберем. Вие като прочете книгата...

Издателят: */вика/* Няма да чета тъпата ти книга. Няма да ти плащам хонорар, защото изобщо на никого не плащам хонорар.

Писателят: */неразбиращо и невярващо/* На никого.. как така на никого? Като издавате книги, не плащате ли?

Издателят: Не плащам аз. Хората си плащат да им издавам тъпотииите. Авторите, авторите си плащат.

Писателят: И даже....даже за шедьоврите?

Издателят: За какви шедьоври, бе? Мигар има шедьоври вече. Шедьоврите са мит. Каквото е трябвало да бъде издадено, е издадено вече. Всичко останало е плява. Ей, човече аз издавам плява. Плява, плява, плява. И за тази плява хората си плащат, защото се наричат автори. Не разбра ли това? Колко пъти да ти го обяснявам?

Писателят: Не, не шедьоври има. Разбирате ли, докато човечеството съществува ще има шедьоври. Ето моята книга например. Но защо ви говоря за моята книга.. за шедьоврите говорехме на нашето време.

Издателят: Колко пъти да казвам, че съвременето ни е изтъкано от плевели. Скубиш, скубиш, а те пак поникват. Плевели и чалга. Тя ни залива отвсякъде. Но ние не се давим, не. Просто ѝ се отдаваме. Свикваме с нея, боготворим я. Сърбаме ѝ попарата. На чалгата искам да кажа. Станали сме чалгаджийски народ.

Писателят: Но книгите...

Издателят: Да, чалгата е най- вече в книгите. Ти нещо свястно прочел ли си напоследък?

Писателят: Аз.. не съм чел... защото ..пишех книга.

Издателят: Да ти кажа ли? Днес всеки пише. 99% от населението пише, драска, /подигравателно/твори, създава „шедьоври“. А знаеш ли кой чете? Знаеш ли?

Писателят: Ами...

Издателят: Почти никой. Разбираш ли, почти никой. Зазяпали са се пред телевизорите си, пред компютрите си и се оставят чалгата да ги залива. А те гълтат. Ей така са си отворили устата и гълтат. Давят се, давят се, но гълтат. Мярата нямат.

Писателят: Аз като слушам, четат хората.

Издателят: Къде го слушаш това?

Писателят: Ами по телевизията. Имаше една рубрика „Голямото четене“. И четяха хората.

Издателят: /смее се ехидно/ По телевизията и ти по телевизията. Там лъжат, човече. Когато започнат да дават такива предавания, знай че много са я закъсали. Добре, добре, четат по малко, но какво е то?

Писателят: Ами... книги.

Издателят: Стари книги. Това което са писали преди четиридесет, петдесет години. Днешните книги никой не ги чете, защото няма с какво да ни изненадат. Няма тема по която да не е било писано, няма проблем за който не е даден модел за разрешение. Няма! Твоята книга по различна ли е? Ще се юрнат ли хората да я четат?

Писателят: В моята книга се разказва за интересни неща. За глобални проблеми.

Издателят: Спри, спри, спри! Глобални проблеми! Само като разбират, че става дума за глобални проблеми, хората няма да й обърнат внимание. Ще я зафичат нанякъде.

Писателят: Защо ще я... зафичат?

Издателят: Има ли съзливни любовни истории?

Писателят: Не, не е такава темата.

Издателят: Има ли пикантерии?

Писателят: Какви по точно?

Издателят: Разголени гъзове, пъпове, цици.

Писателят: Не, не няма. Как ще има?

Издателят: Има ли пошли и груби реплики, нецензурни думи?

Писателят: Откъде накъде?

Издателят: А вулгарност, просташина, има ли?

Писателят: /възмутено/ Ама как може да се пише за такива работи?

Издателят: Човече, ти на кой свят живееш? Да не би да си малкия принц, та да падаш от някоя планета? А? Как можело да се пише така? Само така

се пише вече. Само така се угажда на широката публика така да се каже. Макар че колко е широка, никой не знае.

Писателят: Не вярвам... да е така.

Издателят: */ехидно/* Не вярваш?

Писателят: Наистина не вярвам. Вие само така си говорите.

Издателят: Е, кой друг ще знае освен мен. Нали всеки божи ден издавам подобни лайнни текстове? Да не мислиш, че ми харесват? Да не мислиш, че стават за нещо освен да си изтриеш задника с тях. Правя го за пари. Те си плащат, аз им го издавам. Боже господи, какъв наивник си? Да съм му прочетял книгата, да съм му издадял книгата. Хонорар да съм му платял. Ти чуваш ли се какво говориш? Хонорар! Ти трябва да ми платиш, ти.

Писателят: Аз тогава хонорар не искам. Може само да я издадете. Аз даже няма да я продавам.

Издателят: А какво ще правиш?

Писателят: */със светнали очи/* Ами ще я подарявам.

Издателят: Бе, ти си голямо хахо! Знаеш ли какво си още, куку, откачалка? Щял да подарява книга? Кой се интересува от такива подаръци? Подарява се златно колие, пръстен, пушка, пистолет.

Писателят: Пушка, пистолет ли?

Издателят: Това ми бяха последните подаръци. Да знаеш, как им се зарадвах? Ти имаш ли пистолет?

Писателят: Не! Откъде накъде?

Издателят: А пушка?

Писателят: Никога не съм имал.

Издателят: */гледа го под вежди/* Какво друго имаш освен този нож?

Писателят: А, този нож ли? Той е малко тъп, затова и не може да среже възлите. Аз си режа с него това онова. Трябва да го наточа някога.

Издателят: */става по агресивен/* Да се чуди човек как си ме отвлякъл?

Писателят: */смее се /* А не беше трудно. Прас по главата и готово. С възела малко се поозорих. Не ме бива много по възлите.

Издателят: И как ме домъкна до тук?

Писателят: О, съвсем не беше трудно. На първия етаж живее ваша любовница. Аз просто трябваше да ви изчакам на стълбите.

Издателят: Излиза, че моите любовни истории са ме докарали дотук?

Писателят: Излиза, че да.

Издателят: Няма ли най- после да ме освободиш?

Писателят: */става сериозен/* Знаете ли мисля, че няма как да ви освободя.

Издателят: Как няма как? Отвързваш въжето и ме освобождаваш. Като не можеш да го отвържеш, ще го срежеш. Като не можеш да го срежеш, със зъби ще го сгризеш.

Писателят: Няма как.

Издателят: */ядосва се/* Няма как! Държиш ме тук от пет часа. Аз тебе в затвора ще те тикна. Аз тебе в кучи задник ще те навра. Аз тебе...

Писателят: */прекъсва го/*Така като ви гледам, вие сте затворник.

Издателят: Моля?

Писателят: И не аз ще ви освобождавам от въжето. Вие сам трябва да се освободите.

Издателят: От какво?

Писателят: От тази омраза, дето ви е стиснала за гушата. Аз не съм знаел, че един Издател може да говори да.... да мисли така. Мислех, че издателите са по така хора. По възвишени..,

Издателят: О,о, о,!

Писателят:...по фини, по стилни, по чувствителни!А вашите мисли вашите думи са като на ...каруцар. Такъв ли сте били в началото на кариерата си?

Издателят: */скептично/*В началото? Кога беше това?

Писателят: Когато и да е било. Бяхте ли такъв песимист, такъв негативист?Как да ви освободя, като не мога. И да ви почета от книгата си, не зная дали ще схванете същността. Аз май не трябваше да ви отвличам! Изглежда не съм попаднал на точния човек за отвличане. А толкова се готвих за това!

Издателят: И как се готви?

Писателят: Следях ви. Знам точно кога се храните, кога излизате за работа кога ви е почивката. Всичко знам.

Издателят: */подигравателно/*Бре, брей, брей! И колко време така?

Писателят: Близо три месеца.

Издателят: Близо три месеца!

Писателят: Да! И знаете ли, научих много неща за вас.

Издателят: Като например?

Писателят: Например, че си имате и жена и любовница и още една любовница.

Издателят: */сконфузено/* И сега какво, ще ме издадеш на жената ли?

Писателят: Дори не ми е минало през ума.

Издателят: Я, дай малко вода! То се видя, че уиски няма, но и вода ще свърши работа.

Писателят носи чаша с вода. Помага му да пие. Издателят пие дълго и жадно.

Писателят: Да ви донеса още?

Издателят: Не, не достатъчно.И каза, че знаеш за любовницата?

Писателят: И за другата.

Издателят: Виж! Тези мои любовни истории са за кратко. Аз не съм такъв човек. Обаче, нали разбираш, като постигнеш някакво положение, те започват да ти се свалят. Руси, червенокоси, всякакви. Пазиш се до някое време, после си казваш: „Бе, аз защо съм толкова прост?Веднъж ти се е

отворил парашута. Я давай през просото!” И започваш,ей така,през просото. Че една, че втора , че трета. Да не мислиш, че ми е кой знае колко хубаво? Но така заради принципа.

Писателят: Заради кой принцип?

Издателят: Заради този, да не отказваш,че може да ти излезе име... /очаква, че писателя сам ще разбере, но той го гледа неразбиращо/..име на педераст.Като не им обръщаш внимание и край, вземат те за мезе.

Писателят: Да бе, но цели две.

Издателят: А, и по- вече съм имал.

Писателят: Е, колко по- вече?

Издателят: Ами по едно време бяха четири.

Писателят: Четири?

Издателят:Да ти кажа честно те само се водеха за любовници.Имидж поддържах. Просто имидж.

Писателят: А жена ви нищо ли не знае?

Издателят:Знае бе, как да не знае, но слабо я интересува тази работа.

Писателят: Не разбирам.

Издателят: Какво не разбираш? Ние сме съвременно семейство. Така че и да кажеш на жена ми, не ми пука. Вие защо се разделихте с твоята? И ти ли нещо,а?

Писателят: Аз ли?Аз друга жена освен моята през живота си не съм поглеждал. Аз... заради книгата.

Издателят: Какви ги говориш, заради книгата? Може ли човек да се развежда заради една книга?

Писателят: Може.

Издателят: Абе, я не ми ги приказвай ти на мен! Кой знае какво е било? Несходство в характера, липса на мангизи, пиянство.

Писателят: Аз не пия. Е, може от време на време, но толкова колкото да поддържам приказката. Пари, е, не са чак толкова много, но не съм оставал без хич.Несходство в характерите...ние една лоша дума не си казвахме.

Издателят: Е, няма такива семейства. Да не си казват една лоша дума! Абсурд.

Писателят:А, има, има. Моето семейство беше такава.

Издателят: И като беше, защо се разведохте?

Писателят: Нали ви казвам, заради книгата. Тя беше смисълът на моя живот.Аз лягах и ставах все с мисълта за нея.Като втора жена ми беше. В този смисъл може да се каже, че изневерих на Марина. Изневерих й с книгата.

Издателят: Бе, какво ми се правиш на улаф! Каква изневяра е това?

Писателят: От най- страшните. Аз отначало не го осъзнавах. Като напиших нещо, тичах при Марина да й го прочета. Питах я какво мисли по въпроса? А тя...тя нищо не мислеше. Съгласяваше с мен, каквото и да й кажех.Аз бях радостен, щастлив бях от съпричастността й. Сега разбирам,

че всъщност тя не ме е слушала./горчиво/ Разбирате ли изобщо не ме е слушала!

Издателят: Такива са жените! Изобщо не се интересуват от това което вършим.

Писателят: Но моята не даваше вид. И аз си мислех, че моето дело е и нейно.

Издателят: Че каква друга им е работата? Те трябва да правят това което искаме, ние, мъжете.

Писателят: И аз си мислех така, но това е било грешката ми. Забравих, че и тя има своите нужди, свои желания, свои интереси. Забравих или не ми изнасяше да си спомням. И един ден тя ми каза: "Уморих се". Ей така най-неочаквано ми го каза. Аз отначало не можах да разбера. Викам си уморила се е от домакинска работа. А тя вика: "Уморих се от твоята книга" И си тръгна. Отиде си без скандали, без обяснения. Така се и разведохме- без скандали, без обяснения. По взаимно съгласие. Вие бихте ли се развели заради една книга?

Издателят: Аз не бих, но разбирам напълно жена ти. И аз да съм и аз щях да се разведа с теб. Та ти заради тази книга извърши престъпление, човече. Отвлече ме, овърза ме. Няма ли да ме пуснеш най-сетне? Ще взема да я издам проклетата книга. Ще ти я издам, не за това, че си ме отвлякъл, заради жена ти ще я издам.

Писателят: Защо заради жена ми?

Издателят: Като видиш така нареченото си „дело“ на бял свят да се освободиш от него. Да видиш, че и други неща има на този свят./вика/ Да престанеш да отвлечаш и да вържеш хората.

Писателят: Наистина ли ще я издадете?

Издателят: Ще я издам.

Писателят: Без да ви плащам.

Издателят: Без да ми плащаш.

Писателят: И без да сте я чел предварително.

Издателят: /ядосано/ Защо да я чета, бе? Нали ми каза, че е делото на живота ти? /язвително/ Доверявам ти се. Аз колко боклуци съм издал, че такава „дело“ ли да не мога? Ще го издам. Пускай ме! Пускай ме, че ми се преписка! Схванах се. Огладнях. Крампите ме хванаха. Ще ме пуснеш ли най-после?

Започва да се гъне и да се мъчи да се освободи.

Писателят: /вика/ Аз не искам така. Не искам да ми правите подаяния. Моята книга наистина струва нещо. Тя не е боклук, разбирате ли? Ако е боклук, тогава боклук е и живота ми. Аз цял живот я пиша. Събирам материали. Обмислям ги. Изводи си правя.

Издателят: */подигравателно/* Говориш за книгата си като за живо същество. Ти си за психиатрията бе, за лудницата.

Писателят: Вие ми се подигравате, но не сте прав. Не сте. Тази книга наистина е живо същество. Тя живее чрез мен, разбирате ли. Аз... аз съм сирак. Нямам майка, баща, братя, сестри. Имах само жена, но тя... ех, тя... Аз започнах да пиша книгата още преди сватбата си. Даже по време на сватбата се отдалечих и пак писах, писах.

Издателят: Писал, писал, не ти наистина си за лудницата. Започна да ми ставаш интересен, знаеш ли? Ще взема да издам книгата. И ще ѝ сложа заглавие „Записките на един луд“. Така ще се харчи, сигурен съм. Поне ще си върна инвестицията.

Писателят: */умолително/* Не!

Издателят: И на представянето ще те показвам с разчорлена коса, блуждаещ поглед, раздърпани дрехи. Публиката много обича такива откачалки. Ще станеш сензация да знаеш. Съгласен ли си?

Писателят: */горчиво/* Вие ми се подигравате.

Издателят: Не ти се подигравам, бе. Как ще ти се подигравам? Чертая планове, как да те направя известен. Ти трябва да си ми благодарен.

Писателят: За какво да съм ви благодарен?

Издателят: */ядосано/* За това, че вместо да те предам на полицията, се занимавам с теб. */замисля се/* Това е сигурно синдром.

Писателят: Сега пък синдром. Какъв синдром?

Издателят: Отвлечения да се привързва към мъчителя си. Да, да аз съм се привързал, така, без да искам към теб. Боже господи, само това ми липсваше! */гледа го под вежди/* Ти наистина ли си сирак?

Писателят: Наистина.

Издателят: И как е ... да си сирак?

Писателят: Свиква се. Пък и какво друго ти остава. Отраснах в домове, такива за сираци. Не беше чак толкова лошо, но си нямах своя територия. А човек винаги се бори за своя територия. Погледнете, що войни са се водили за това. Та моята територия беше книгата ми. Затова и аз така я браня. */клати глава/* А вие не искате да я четете.

Телефонът звъни. Писателят го взема.

Писателят: Да, Марина, да, да, разбрах, но трябва да ти кажа нещо. За книгата. Не, не изслушай ме! Моля те чуй ме! Няма да я издавам. Така, бях сигурен, но сега... сега реших да не я издавам. Какво? Да, това е мое решение.

Издателят: Нали ти казах, ще ти я издам! Кажи на жената, че ще я издам!

Писателят не му обръща внимание.

Писателят: Само искам да ти кажа, че няма да получа хонорар. Да, да няма. Но ще си намеря някоя работа, каквато и да е. Може шофьор да стана. Шофьор на такси. Ти трябва само малко да изчакаш, Марина. За издръжката, викам да ме изчакаш. Какво? Радвам се, че го каза. Да, да радвам се, че не мислиш толкова за издръжката. Знаеш ли, Марина, аз наистина съм бил заслепен! Тази книга ми беше отнела ума. Сега разбирам какво ти е било? Да живееш със слепец. Да, да разбрах го. Може да излезем някога на кафе, ако искаш. Като на първа среща, Марина. Помниш ли първата ни среща? Да, да разбирам, как ще я забравиш. Бяхме толкова млади и глупави. Но се обичахме, нали? Вярно ли? Вярно ли, че ме обичаш още? Добре, добре, до скоро, Марина. Не затваряй, Марина! Още малко постой така на телефона! Стоиш ли? Добре, добре.

Той дълго държи слушалката на ухото си, после внимателно я слага на телефона. Взема един нож и тръгва към издателя.

Издателят: Ти какво правиш? Ти, ти, недей така! Какъв е този нож сега? Недей бе, човек! Не ме убивай! Нали каза, че не е наточен? Знаеш ли как боли от не наточен нож. Аз всичко ще направя което поискаш. Всичко, разбираш ли?

Писателят срязва въжетата на издателя. Той гледа невярващо, после става, поразкърива се.

Издателят: А? Ти значи освобождаваш ли ме?

Пристъпва от крак на крак. Писателят мълчаливо му обръща гръб.

Издателят: Освобождаваш ме значи. Просто ей, така ме освобождаваш. А книгата трябва ли да издавам?

Писателят мълчаливо маха с ръка. Издателят тръгва към вратата.

Издателят: Е, аз да си тръгвам.

Писателят го поглежда и нищо не казва.

Издателят: Тръгвам си да знаеш. И, и, и няма да те издавам на полицията. Ще го счита за детски игра. На стражари и апаши вероятно. Няма да те издавам, чу ли?

Писателят приближава до прозореца и гледа през него.

Издателят: Е, хайде, довиждане! Бъди жив и здрав! Може някой ден да дойдеш в кабинета ми. Да си поговорим за това онова.

Издателят излиза, а писателя сяда на креслото, на което е бил издателят. Взема въжетата и прави опити да си върже ръцете. После става и накъсва книгата. Издателят влиза бързо.

Издателят: Дай ми книгата си!

Писателят: /вяло/ Защо?

Издателят: Защо, защо? Да я прочета, ето защо.

Писателят: Какъв е смисълът?

Издателят: Откъде да знам? Сигурно няма смисъл. Абе, дай книгата! Ще я прочета и ако ми хареса ще я издам. Без да ти вземам пари. Но само ако ми хареса да знаеш.

Писателят: Аз я унищожих.

Издателят: Как ще я унищожих, бе?

Писателят му показва накъсаната книга. Издателят взема парчетата и се мъчи да ги сглоби.

Издателят: Нали тава не ти е единствен екземпляр?

Писателят: Не е.

Издателят: /отдъхва си/ Ох, олекна ми! Тогава ще ми дадеш проклетата книга.

Писателят: Какво значение има една книга за един таксиметров шофьор?

Издателят: Хайде сега, ще ми става таксиметров шофьор! Че тебе не те бива за тази работа.

Писателят: Защо, работа като работа?

Издателят: Ще се вдъхновиш от някое дърво, ще се замислиш и ще блъснеш таксито. /презрително/ Таксиметров шофьор! Ти и на клиентите си ще плащаш вместо те на теб.

Писателят: Може да стана товарач.

Издателят: Какво ще товариш - дини и пъпеши ли?

Писателят: Каквото и да е? Важното е пари да падат. Вие нали казахте, че трябва да си платя, за да ми издадете книгата.

Издателят: Е, казах, но ще ти я издам без да ми плащаш.

Писателят: Защо да не взема да стана един издател, като вас? На издателите, виждам, много им върви.

Издателят: Ха така, съдружник ще ми станеш. Аз отдавна имам нужда от съдружник.

Писателят: Не, не аз само така си говоря. Не ми трябва книгата.

Издателят: Не, не така няма да стане! /вика му/ Стегни се бе човек! Отвлече ме. Държа ме тука с часове. Разказва ми какви ли не съзлививи

истории, а сега ти е все едно дали книгата ти ще излезе или не./разтърсва го/ Вземи се в ръце!

Писателят: Все ми е едно. Знаете ли, разбрах, че има по важни неща в този живот. Съпругата ми, тя още ми е съпруга, макар че сме разведени, та тя ...мисля, че ще се съберем отново.Тя каза...още ме обича тя. Това е по-важно от една книга./плясва се по челото/ Ей, в какъв свят съм живял! Книжен свят. Затова се и разпадна. Защото бе направен от книжни стени. Аз няма да погледна книга вече, камо ли да пиша.

Взема късчета от книгата и ги разпилява над главата си.

Издателят: /ходи напред, назад из стаята/ Обаче така ще навредиш на бизнеса ми.

Писателят: Моля?

Издателят: Викам, нали от такива като теб се изхранвам? Като престанете да четете и да пишете, аз какво, на улицата ли ще остана?

Писателят: Не се безпокойте! Още много будали има на този свят.

Издателят: А не е така! Сега като ги има компютрите, аз трябва да се боря за всеки един от вас. За всеки един чуваш ли? Досега това не ми беше идвало на ум. Трябва да се боря за всеки един от вас.Но вие намалявате с все повече и повече. И ще дойде ден, когато ще се свършите. Няма да има един човек, който да чете и пише книги. Какво ще правя аз тогава?

Писателят: /вяло/Мен какво ме интересува?

Издателят: Не те интересува така ли? А за децата си помисли ли? Светът на книгата е един отворен свят за тях. Тази ли врата искаш да затвориш? Децата си на тъмно ли ще оставиш?

Писателят: Чакайте! Чакайте! Мен ли обвинявате за това което ще става.Мен и моята неиздадена книга? Аз ...нямам думи.

Издателят: И как ще имаш думи като...като се предаде. Не се предавай, човече! Не бива такива като мен да сломяват духа ти. Перото трябва винаги да бъде остро, дори и да мислиш, че няма смисъл. Защото смисъл винаги има.

Писателят: Говорите ми всичките тия неща, защото се страхувате за бизнеса си.

Издателят:/мълчи известно време/ Страхувам се за себе си. Как се случи така, че превърнах в бизнес идеалите си. Като те гледам, един такъв безпомощен, гол от всички страни и аз бях такъв ... в началото. Странно, но това начало ми се губи някъде далеч, далеч, а не беше така отдавна. Не беше отдавна, когато стоях в една мъничка стая и масата ми беше затрупана с книги. Сега на голямо,о,о,то ми бюро няма нито една. В голе,е,е,е,мия ми кабинет има макет на книга. Разбираш ли, само макет. Илюзия, мираж, заблуда, измама. А не беше отдавна. Знаеш ли защо отказвах да чуя това което щеше да ми четеш?

Писателят: Защо?

Издателят: Защото се страхувах. Думите от книгите ме карат да се страхувам, вярваш ли ми? Страх ме е, че ще проникнат през пашкула, в който съм се обвил. А пашкула е важно нещо. В него има власт, пари и слава. Под него стои един човечец вперил поглед в слънцето. Да, но то не ни носи власт, пари и слава, власт, пари и слава, власт, пари и слава. Чуваш ли звън?

Писателят: Какъв звън?

Издателят: Не чуваш. А аз чувам, когато произнасям тези думи. Чувам звън на пари. Зън, зън, зън. А как ми се иска да бъда глух!

Писателят отива до издателя и несръчно протяга ръце да го прегърне. Но се отдръпва. Издателят кляка и събира разпилените късчета книга. Чете от тях.

Издателят: „И той тръгна към един нов свят. Зад него се стелеше мъгла, но пред него слънчевите лъчи огряваха пътя му. Можеше да се обърне назад, но не го направи. Назад просто път нямаше.“

Издателят: Понякога назад наистина няма път. Слушай, ти може би откри за мен нов път, или ме върна по стария, ей забравен отпреди години или не знам и аз какво стана. Но ще ми дадеш книгата, нали?

Писателят: Ще ви дам книгата. Щом казвате, че ще я прочетете, ще ви я дам. Дали ще я издадете това си е ваша работа. Аз май свърших моята. Накарах един издател да чете.

Край